

Centrumskolan
Valhallaplan 11
952 21 Kalix

2010-06-03
Dnr 43-2009:4146

Skolbeslut för Grundskola

---

efter tillsyn av Centrumskolan
i Kalix kommun

2010

Ivar Christofersson

Valhallaplan 11

952 21 Kalix

Tillsyn i Centrumskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Centrumskolan och Kalix kommunskickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att eleverna vid Centrumskolan till stora delar har en god lärandemiljö och goda kunskapsresultat. I de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2009 har 95 procent av eleverna nått kravnivån för godkänt i svenska och matematik och i engelska har 81 procent klarat nivån. I övriga ämnen uppges eleverna klara målen med något enstaka undantag i slöjd samt idrott och hälsa. Skolan har tydliga rutiner för arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Det pågår också ett utvecklingsarbete och kompetensutveckling avseende åtgärdsprogram. Rektorn har god kontroll över de enskilda elevernas behov och insatser. På skolnivå har rektorn däremot inte genomfört någon samlad uppföljning och utvärdering av hur stödinsatser används och vilka effekter de får.

Skolinspektionen bedömer att det skett en positiv utveckling sedan Skolverkets inspektion av Centrumskolan år 2005. Flera av de krav på förbättringsinsatser som framkom har åtgärdats. Det pedagogiska ledarskapet har stärkts. Rektorn driver ett målinriktat utvecklingsarbete avseende individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen. Pedagogiska diskussioner förs med personalen med fokus på de nationella målen. Rektorn gör också lektionsbesök och följer upp lärarnas arbete. Personalen är engagerad och det finns en vilja att utveckla och förbättra verksamheten. Utgångspunkten i de

nationella målen är tydlig. För att fortsätta att utveckla verksamheten är det viktigt att skolan följer upp och utvärderar alla ämnen som eleverna ges undervisning i. Generellt behöver skolan utveckla arbetet med att dokumentera sitt arbete. Med en tydligare bild av resultaten på såväl individ- som skolnivå kan skolan fortsätta sitt arbete med att stödja eleverna.

Centrumskolan utgör en trygg studiemiljö för eleverna. Dagligen bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete och skriftliga utvärderingar genomförs regelbundet med eleverna. Andra exempel på aktiviteter är fadderverksamhet, kompassamtal, arbete med läromedlet livsviktigt samt dagliga uppföljningar av rastaktiviteter. För att ytterligare stärka det målinriktade arbetet med att förebygga kränkningar behöver skolan dock varje år utarbeta en plan mot kränkande behandling som utgår från en aktuell kartläggning av verksamheternas specifika behov.

Skolinspektionen har i tillsynen av Centrumskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Centrumskolan säkerställer inte att alla elever når målen i samtliga ämnen (läroplanen för det obligatoriska skolväsendet avsnitt 2.2 Kunskaper och kursplanerna).
- De individuella utvecklingsplanerna innehåller inte skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn följer inte upp och utvärderar skolans resultat i varje ämne relaterat till de nationella målen (2 kap. 2 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, läroplanen för det obligatoriska skolväsendet avsnitt 2.8 Rektorns ansvar och kursplan för teknik).
- Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet på skolnivå de särskilda stödinsatser som ges (5 kap. grundskoleförordningen och läroplanen för det obligatoriska skolväsendet avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).
- Skolorna har inte en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen (14 a kap. 8 § skollagen).
- De åtgärdsprogram som skolorna upprättar uppfyller inte grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Kalix kommun har ansvar för att Centrumskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Kalix kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Kalix kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Solweig Bäckman och Jonas Hedström deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg

Enhetschef

AnnaCarin Nilsson

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Centrumskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kalix kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Centrumskolan den 5 maj 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbesöket kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Centrumskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Centrumskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Centrumskolan

Skolan	Antal elever
Grundskola	98
Förskoleklass	12

Källa: Kalix kommun

Centrumskolan ligger centralt i Kalix. Utbildningen vid Centrumskolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1–6, obligatorisk särskola årskurserna 1–10 samt fritidshem.

Eleverna i grundskolan är organiserade i årskursvisa klasser. Den pedagogiska personalen är organiserad i arbetslag med indelningen F–3, 4–6, fritidshem och särskola.

Verksamheterna vid Centrumskolan leds av två rektorer, en med ansvar för förskoleklass, grundskolans årskurser samt fritidshemsverksamhet och en rektor ansvarar för särskolan. Bedömningen av den obligatoriska särskolans och skolbarnsomsorgens verksamheter redovisas i särskilda beslut.

Tillsynsprotokoll för Centrumskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Centrumskolan behöver fortsätta sitt arbete så att alla elever når målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan
Kursplanerna

Motivering:

Centrumskolan genomför nationella ämnesprov i årskurs 5. År 2009 genomförde 21 elever proven. Resultaten visar att 95 procent av eleverna uppnår kravnivån för godkänt på de nationella proven i svenska och matematik och i engelska har 81 procent klarat nivån. Lärare uppger att eleverna klarar målen i övriga ämnen/ämnesblock med något enstaka undantag i ämnena slöjd samt idrott och hälsa. Skolan följer dock inte upp om eleverna når målen i samtliga ämnen. Resultaten inom de natur- och samhällsorienterade ämnesblocken redovisas inte för respektive ämne och för ämnet teknik saknas också uppgifter. Skolan saknar även en sammanställning på skolnivå av hur stor andel av eleverna som når målen i varje ämne i årskurs 5.

Mot bakgrund av att inte samtliga elever uppnått kravnivåer och mål samt att skolan inte följer upp och utvärderar elevernas måluppfyllelse i varje ämne som de ges undervisning i är det viktigt att skolan fortsätter sitt arbete för att alla elever ska nå målen för utbildningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Centrumskolan behöver utveckla de individuella utvecklingsplanerna så att de tydligt sammanfattar vilka kunskaper och förmågor som eleven ska utveckla. De skriftliga omdömena behöver också utvecklas och tydligare relateras till målen i varje ämne som eleven får undervisning i.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Centrumskolan upprättar individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i samband med utvecklingssamtalen. De planer som Skolinspektionen tagit del av är av skiftande kvalitet. Av den mall för IUP som skolan har framgår att skolan inte ger omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne som eleven får undervisning i. Skolan ger ett sammanslaget omdöme för de naturorienterande ämnena och ett för de samhällsorienterande ämnena. Skolan ger således inte omdömen i respektive ämne som ingår i dessa ämnesblock. Det saknas också omdömen i ämnet teknik.

Skolinspektionen vill i sammanhanget klargöra att, även om eleverna har ämnesövergripande undervisning i naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen, ska skriftliga omdömen om kunskapsutvecklingen ges i varje enskilt ämne som eleven får undervisning i. Detta är ett krav från och med årskurs 5 då kursplanerna har mål att uppnå i alla ämnen. I de lägre årskurserna kan det dock vara rimligt att ge skriftliga omdömen i ämnesblock om en ämnesövergripande undervisning bedrivs. Skolinspektionen vill också framhålla att ämnet teknik har en egen kursplan och ingår inte i de naturorienterande ämnena.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för utvärdering och uppföljning**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolans rektor behöver förbättra arbetet med att följa upp och utvärdera kunskapsresultaten i varje ämne som eleven ges undervisning i.

Skolinspektionen gör också bedömningen att rektorn på skolnivå behöver förbättra uppföljning och utvärdering av de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

Lpo 94 avsnitt 2 Mål och riktlinjer; avsnitt 2.8 Rektors ansvar

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

5 kap. grundskoleförordningen

Motivering:*Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat*

Som tidigare nämnts ges skriftliga omdömen om elevernas kunskapsutveckling. Dock utvärderas inte, varken på individ- eller skolnivå, ämnet teknik. Även om skolan arbetar ämnesövergripande måste skolan tydliggöra och utvärdera målen i ämnet teknik eftersom det har en egen kursplan med mål att uppnå i årskurs 5. På samma sätt behöver skolan tydliggöra och utvärdera de enskilda ämnen som ingår i de natur- och samhällsorienterande ämnesblocken.

Det pågår ett arbete på skolan med att utveckla IUP- processen och skriftliga omdömen. Kursplanernas mål att sträva mot och mål att uppnå diskuteras på personalträffar. Likaså diskuteras lokala bearbetningar och svårigheter som kan uppstå vid bedömningar. Lärare, specialpedagog och rektor följer också upp och analyserar resultaten av ämnesproven. På det sättet har skolan påbörjat ett arbete för att i grunden stärka sitt kvalitetsarbete. Ett arbete som nu behöver fortsätta att utvecklas genom att synliggöra alla enskilda ämnen.

Utvärdering av stödinsatser

Det finns en tydlig struktur för hur skolan arbetar med elever i behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att rektorn tillsammans med lärare och skolans elevhälsoteam följer upp enskilda elevers behov av särskilt stöd liksom utfall av det stöd som ges. Rektorn har således god kontroll över de enskilda elevernas behov och insatser. På skolnivå har rektorn däremot inte genomfört någon samlad uppföljning och utvärdering över hur stödinsatser används och vilka effekter de får.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Centrumskolan inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Centrumskolan har en likabehandlingsplan som är reviderad i november 2009. Planen innehåller bland annat exempel på förebyggande åtgärder som generellt genomförs på skolan. Insatserna som beskrivs utgår inte från en aktuell kartläggning av Centrumskolans behov. Skollagen kräver dock att en årlig plan mot kränkande behandling utarbetas för varje enskild verksamhet utifrån en aktuell kartläggning av den enskilda verksamhetens behov. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen vill framhålla att regleringen i skollagen kräver att en ny plan upprättas årligen. Det är således inte tillräckligt att bara revidera den gamla.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som Centrumskolan upprättar behöver förbättras för att uppfylla grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Centrumskolan har en tydlig struktur för arbetet med åtgärdsprogram vilken är gemensam för kommunens skolor. Det pågår ett utvecklingsarbete och kompetensutveckling i skolan avseende arbetet med åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av uppfyller i huvudsak förordningens krav. Det framgår dock inte hur åtgärderna konkret ska följas upp och utvärderas. Programmen anger endast datum för uppföljning. Enligt grundskoleförordningen ska det av åtgärdsprogrammet framgå hur åtgärderna ska följas upp.